



# Hudební výchova 3. ročník

## 14. PREZENTACE

### Opakování z 2. ročníku

- ▶ **zvuky, tóny**
- ▶ **zvuky, tóny – úkol**
- ▶ **zvuky, tóny – praktický úkol s přinesenými pomůckami**

### Antonín Dvořák

- ▶ **Slavnostní pochod – poslech**  
**CD 3. ročník BIANKA č. 9**

# Hlasové desatero

- ▶ 1) Dbej na správné držení těla.
- ▶ 2) Dýchej vědomě a prováděj dechová cvičení.
- ▶ 3) Před „použitím“ hlasivky probud’.
- ▶ 4) Prováděj hlasová cvičení.
- ▶ 5) Vždy hlídej přirozenou barvu i sílu svého hlasu.
- ▶ 6) Mluv i zpívej s důkladnou artikulací.
- ▶ 7) Užívej pestře intonace, tempa a pauz.
- ▶ 8) Hlasivky netrap v horku, v zimě nebo v nemoci.
- ▶ 9) Procvičuj zpěv a řeč pokaždé, když máš příležitost.
- ▶ 10) Po delším zpěvu nechej své hlasivky odpočinout.

# Dechové cvičení (2-3 min.)

## 1. Cvičení na koberci v leže



Venku v přírodě - zejména v lese - je čistý vzduch, dobře se tam dýchá. Představte si, že si lehneme do trávy – na koberci leží děti na zádech, oči zavřené, ruce na břichu, nohy mírně pokrčené. Pomalu nadechujeme nosem až do břicha, vydechujeme ústy (6krát po 3 sekundách).



## 2. Jazykolam:

**JELEN LETĚL JETELEM, JETELEM LETĚL JELEN.**

a) Přečti jazykolam.

b) Budeme zrychlovat tak, abychom na jeden nádech řekli větu vícekrát – samozřejmě srozumitelně.

# Hlasové cvičení



- Nácvik hlavového tónu – představíme si, že jsme kukačky a zakukáme si – zakukáme na tónech c<sup>2</sup>- a<sup>1</sup>

- Při kukání otvíráme ústa (vysoce vyklenuté měkké patro a oválné napětí rtů), dbáme na to, aby děti nekříčely. Několikrát zakukáme.
- Několikrát zahoukáme jako vlak ( opět c<sup>2</sup>- a<sup>1</sup>)
- Další uvedená cvičení opět zakukáme, potom zahoukáme jako vlak.

# Hlasové cvičení



**Ve slabikách střídáme samohlásky. Postupujeme po půltónech. Zapni zvuk, opakuj po dvou taktech.**



Musical notation in three staves. The first staff (G major) has notes corresponding to "kukukuku ku". The second staff (F major) has notes corresponding to "ne ne". The third staff (C major) has notes corresponding to "ja ja" and "mo mo". The notation uses quarter and eighth notes, with rests and dynamic markings like forte (f).

# Píseň



Zpíváme společně: ♪ ♪

Zopakujeme si několik „písniček z krabičky“. Do krabičky přichystáme lístečky s názvy písni, které chceme zopakovat. Krabičku pošleme po třídě. Jakmile učitel řekne „Dost!“, žák, který má krabičku v ruce, „vytáhne písničku“. Po zpěvu příslušné písničky se vše opakuje. Tentokrát říká „Dost!“ žák, který před tím písničku vytáhl.

# Rytlické cvičení



Rytlické cvičení

Přečti si pozorně básně

MODRÁ A BÍLÁ

Bílá zima, modré mrazy,  
sněhuláci celí nazí.

- Proč si, sněhuláku náš,  
ze zimy nic neděláš?
  
- Nic lepšího nad mráz není,  
zima je mé potěšení,
  
- modrá zima, bílý sníh,  
děti v teplých čepicích.



(František Hrubín)

# Rytmické cvičení



- Dej pod cvičení slova básničky Modrá a bílá.
- Zahraj na rytmické nástroje.

hůlky       $\frac{2}{4}$  Bi-lá zi-ma, modré mrazy, sně-hu-lá-ci ce-li na-zí.  
              Nic lep-ší-ho nad mráz není, zi-ma je mé po-tě še-ní,

triangl       $\frac{2}{4}$

prstové  
činely       $\frac{2}{4}$

Proč si, sně-hu-lá-ku náš, ze zi- my nic ne-dě- láš?  
modrá zi-ma, bí-lý sníh, dě-ti v tep-lých če-pí- cích.



# Zvuky, tóny



Hudební nauka



Opakování

**Hudební zvuky jsou TÓNY,** u kterých můžeme měnit jejich výšku, hlasitost a také délku jejich trvání. Tóny dokáží vytvořit hudební nástroje (kromě bicích) a také lidský hlas. Tóny vytváří melodii – PÍSNIČKU.

**Nehudební ZVUKY jsou hluky, šumy a šramoty.** Nehudební zvuky mohou vydávat různé předměty, které nás obklopují. Nedokáží vytvořit melodii – PÍSNIČKU. Písničku ale některé zvuky mohou doprovázet.

Ťuky, t'uky na vrátká!  
Ťuk, t'uk, t'uk, to je ZVUK!  
Bum a prásk a třísk a křach,  
z HLUKU mají ouška strach.

**Úkol:** Společně vytváříme  
ve třídě různé zvuky.

TÓNY mají ouška radši,  
at' jsou delší nebo kratší,  
se všemi si poradí,  
písnička je pohladi.

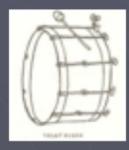
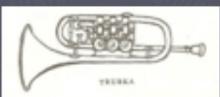


# Zvuky, tóny - úkol

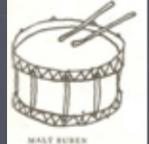
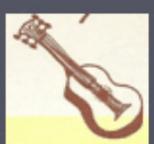


Úkol: Obrázky uspořádej pod správný název podle toho, zda vydávají zvuky či tóny:

## ZVUKY



## TÓNY



(řešení na další straně) 

# Zvuky, tóny - řešení



Úkol: Obrázky uspořádej pod správný název podle toho, zda vydávají zvuky či tóny:

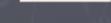
## ZVUKY



bzzz



bim bam



cink



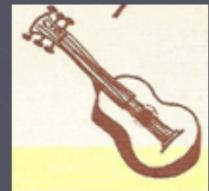
## TÓNY



fidli



la lá



# Zvuky - praktický úkol



I když nemáme žádný hudební nástroj, můžeme „dělat hudbu“. Bzučivého tónu dosáhneme, jestliže přes zuby hřebenu přetáhneme jemný papír a přes ten foukáme.

Celou škálu tónů můžeme tvořit foukáním šikmo proti hrdu lu lahve. Pokud je prázdná, ozve se hluboký tón. Naplní-li se vodou, je tón vyšší. Můžeme zapojit více „hudebníků“ a složit celý orchestr. Každý má svou láhev a v domluvenou dobu chvíli foukne.

Ke hraní stačí také jídelní příbor, jehož vidlička má dlouhé tenké vidlice a nůž není příliš silný. Vidličku uchopíme dvěma prsty a necháme ji viset dolů. Nožem klepeme proti vidlicím.



# Poslech



Poslech

**Antonín Dvořák:** (8. září 1841, Nelahozeves

1. května 1904, Praha)

**Poslech: SLAVNOSTNÍ POCHOD**

**CD 3. ročník BIANKA č. 9 (4:46)**

Slavnostní pochod je skladba, která se hrává při slavnostních příležitostech. Nehraje ho jenom dechová hudba, ale velký symfonický orchestr. Nejdříve zazní sólo dvou trubek, k nim se přidají pozouny, pak lesní rohy a do toho vpadne celý orchestr jášavou hudbou.

Pochod skončí „vytrubováním“, jak začal.

Od útlého dětství byla pro Antonína hudba největší radostí. Brzy hrál v kapelách na housle nebo na violu. Také se učil hrát na varhany. Doma však nebylo peněz, aby mohl jít studovat. Proto se napřed vyučil řezníkem a pomáhal tatíncovi v práci. Láska k hudbě však zvítězila. Mladý Toník odešel téměř bez peněz do Prahy studovat. Pilně pracoval, vytrval a zvítězil. Stal se z něho jeden z největších světových skladatelů 19. stol. Nejznámější díla: opera Rusalka, Slovanské tance...



**viola**



**varhany**



**Zápis - řádky dopíšeme společně.**



Zvuky vydává cinkání, bouchání, svonění, ...  
Tóny vydávají hudební nástroje (kromě bicích) a hlas. Tóny vystavá melodií-písničku.



# Seznam použitého materiálu

- ▶ Hudební výchova 3 – učebnice pro 3. ročník základní školy. Nakladatelství Nová škola.
- ▶ Metodický průvodce učebnicí Hudební výchova 3 pro 3. ročník základní školy. Nakladatelství Nová škola.
- ▶ Hudební výchova pro 3. ročník základní školy. Nakladatelství SPN.
- ▶ Vlasta Beilová. Barevné cinkání s obrázky Miloše Nesvadby. První krůčky do světa hudby. Nakladatelství MUSIC DISTRIBUCE.
- ▶ Nauč mě písničky. Nakladatelství AXIÓMA Praha.  
CD Posloucháme hudbu ve škole ve 3. ročníku, vydavatelství BIANKA
- ▶ Internetové stránky GOOGLE: [www.priroda.cz/lexikon.php?detail=1170](http://www.priroda.cz/lexikon.php?detail=1170)
- ▶ Náměty pro tvořivé vyučování na 1. stupni ZŠ – RAABÍK
- ▶ CD RAABE – Hudební nástroje – Emil Hradecký
- ▶ Hudební nástroje – Doprovodný text k CD Hudební nástroje –RAABE
- ▶ Hudební nástroje – Obrazový materiál k CD Hudební nástroje – RAABE
- ▶ Velká obrazová encyklopédie SLAVNÉ OSOBNOSTI
- ▶ Internetové stránky GOOGLE : [cs.wikipedia.org/wiki/Jelen\\_lesní](https://cs.wikipedia.org/wiki/Jelen_lesní)  
[cs.wikipedia.org/wiki/Sněhulák](https://cs.wikipedia.org/wiki/Sněhulák), [en.wikipedia.org/wiki/Antonín\\_Dvořák](https://en.wikipedia.org/wiki/Antonín_Dvořák)
- ▶ Český jazyk pro 3. ročník základní školy, učebnice nakladatelství FRAUS

